

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/166/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812202166
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7812202166.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Metodova 8, IČO: 35 697 270 proti žalovanej D. Z., G. I. V., S. XX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou JUDr. Vierou Žoldošovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Trebišov, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, v konaní o 1.990,13 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 4C/124/2012-244 zo dňa 28.1.2015

rozhodol:

M e n í uznesenie vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 106,75 € k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 20 € k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvého stupňa alebo súd) uznesením označeným v záhlaví rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania nepriznáva.

Rozhodol tak po tom, čo rozsudkom č.k. 4C/124/2012-171 zo dňa 9.8.2012 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 496,40 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobu v časti zaplatenia 1.493,73 € zamietol. Týmto rozsudkom rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozsudok vo veci samej nadobudol právoplatnosť dňa 28.9.2012, ako aj vo výroku o trovách konania žalobcu a žalovaného.

Výrok o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi bol zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Co/307/2012-228 zo dňa 23.4.2018 a v rozsahu zrušenia bola vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom opätovne mal rozhodnúť (iba) o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Vo vyššie citovanom uznesení Krajský súd v Košiciach vyslovil záväzný právny názor, že o trovách vedľajšieho účastníka je potrebné rozhodnúť podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., teda vychádzať z celkového úspechu žalovanej v rozsahu 50 %, lebo v tomto rozsahu aj vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov konania. Odvolací súd zároveň vyslovil, že priznanie trov vedľajšiemu účastníkovi v tomto rozsahu prichádza do úvahy iba za predpokladu, že ním vynaložené trovy boli trovami účelnými, a teda boli nevyhnutné na bránenie práva žalovanej a vznikli v súvislosti s úkonmi vedľajšieho účastníka, ktoré viedli k procesnému úspechu žalovanej. Odvolací súd tiež vyjadril názor, že aj v prípade preukázania účelnosti trov vynaložených vedľajším účastníkom je možná aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p., pokiaľ by

súd dospel k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd rozhodol o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p., pričom za dôvod hodný osobitného zreteľa považoval skutočnosť, že zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné, pretože vedľajší účastník ako subjekt zriadený na ochranu práv spotrebiteľa v zmysle zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa musí a má byť sám dostatočne spôsobilý na svoje zastupovanie v tomto konaní. Nespochybnil teda oprávnenie vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastúpiť, avšak s poukazom na skutočnosť, že vedľajší účastník sa vo väčšom množstve v obdobných prípadoch nechal zastúpiť advokátom, pričom problematika sporu je takmer totožná, prijal záver, že takéto zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a v konečnom dôsledku má za následok neprimerané zvyšovanie trov Občianskeho súdneho konania.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi, v zákonnej lehote podal odvolanie vedľajší účastník a navrhol uznesenie v napadnutom výroku zmeniť tak, že súd mu prizná náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu celkového úspechu žalovanej v konaní, t.j. 50 %, teda vo výške 106,75 € a uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania uviedol, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, aby sa účastník odborne spôsobilý nemohol dať v súdnom konaní zastúpiť advokátom. Poukázal na judikatúru ohľadom náhrady trov konania subjektov, ktoré sú samé spôsobilé hájiť svoje práva v konaní, konkrétne na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.10.2013 sp. zn. 3 M Cdo/30/2012, v ktorom sa dovolací súd stotožnil s názorom generálneho prokurátora, že aj pri zastupovaní advokáta advokátom v konaní je potrebné trovy právneho zastúpenia považovať za účelne vynaložené.

Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie vedľajšieho účastníka ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Záver súdu, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú účelne vynaloženými, nie je správny vzhľadom na okolnosti, za ktorých bola poskytnutá právna pomoc vedľajšiemu účastníkovi, ako tieto vyplývajú z obsahu spisu.

Predmetom konania vo veci samej bolo zaplatenie sumy 1.990,13 €, z ktorej žalobca bol úspešný čo do sumy 496,40 €, t.j. 25 % a žalovaná bola úspešná čo do sumy 1.493,93 €, t.j. 75 %. Takto celkový úspech žalovanej, a teda aj vedľajšieho účastníka predstavuje 50 % (75 % mínus 25 %), v tomto rozsahu patrí žalovanej, a teda aj vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov konania v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p. za predpokladu, že ide o účelne vynaložené trovy.

Vyššie uvedený záver vyslovil odvolací súd už vo svojom zrušujúcom uznesení č.k. 6Co/307/2012-228 a uložil súdu skúmať, či trovy vynaložené vedľajším účastníkom možno považovať za účelné v tom zmysle, či boli nevyhnutné na bránenie práva žalovanej a vznikli v súvislosti s úkonmi vedľajšieho účastníka, ktoré viedli k procesnému úspechu žalovanej.

Z obsahu spisu je zrejmé, že vedľajší účastník vstúpil do konania písomným podaním doručeným súdu dňa 4.5.2012, kedy predložil plnomocenstvo pre JUDr. Ambróza Motyku, advokáta, so sídlom v Stropkove a požiadal o doručenie návrhu na začatie konania a jeho príloh. Po doručení tohto návrhu právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka dňa 8.6.2012 vedľajší účastník prostredníctvom tohto právneho zástupcu doručil dňa 12.6.2012 súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorom navrhol zaviazat' žalovanú na zaplatenie sumy 496,40 € s úrokom z omeškania z dôvodu, že ide o nárok na zaplatenie úhrady za poskytnuté elektronické komunikačné služby, v ktorej časti nezistil porušenie práv žalovanej ako spotrebiteľky. V prevyšujúcej časti, t.j. pokiaľ ide o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 1.493,73 € navrhol zamietnuť žalobu s odôvodnením, že dohodnutá zmluvná pokuta predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a ohľadne tohto svojho záveru poskytol podrobnú argumentáciu aj s odkazom na rozhodnutia iných súdov Slovenskej republiky, ktoré zároveň pripojil k vyjadreniu. Toto vyjadrenie bolo doručené žalobcovi dňa 2.7.2012 a súd prvého stupňa nariadil pojednávanie v tejto veci na deň

9.8.2012, na ktoré predvolal účastníkov konania a právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. Na tomto pojednávaní súd vo veci rozhodol bez prítomnosti účastníkov konania potom, čo vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré boli súčasťou spisu a vo veci rozhodol v zmysle návrhu vedľajšieho účastníka, teda zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 496,40 € a žalobu v časti zaplataenia zmluvnej pokuty vo výške 1.493,73 € zamietol z dôvodu, že dohodu o zmluvnej pokute vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že obrana žalovanej zo strany vedľajšieho účastníka bola právne relevantná, vecná a v konečnom dôsledku vedúca k jej procesnému úspechu vo veci, keď súd rozhodol rozsudkom zhodne s vyjadrením vedľajšieho účastníka a na jeho odôvodnenie zhodne argumentoval právnou argumentáciou vedľajšieho účastníka. Žalovaná sa pritom v konaní sama ani prostredníctvom ustanovenej opatrovníčky nebránila, a teda aj z tohto pohľadu k procesnému úspechu žalovanej prispela výlučne jej obrana zo strany vedľajšieho účastníka.

Za tejto situácie nepochybne právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal nevyhnutné úkony pre aspoň čiastočný úspech žalovanej vo veci, t.j. pre účelné bránenie práva žalovanej, teda poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu v prospech žalovanej vzhľadom na jej konečný úspech v rozsahu 50 % a nemožno preto hodnotiť vynaloženie trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka ako trovy nadbytočné, či neúčelné tak, ako to uzavrel súd prvého stupňa v napadnutom uznesení. Nemožno prisvedčiť ani záveru súdu, že právnym zastúpením vedľajšieho účastníka došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a k nehospodárnosti vzhľadom na vyššie prezentované okolnosti, za ktorých právna pomoc žalovanej bola poskytnutá.

Pokiaľ ide o právo vedľajšieho účastníka byť zastúpený advokátom, k tomu odvolací súd uvádza nasledovné :

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom (čl. 47 ods.2 Ústavy). Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia združení v nejakom združení sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalosť procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom, v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Združeniu podľa § 25 zák.č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom (podľa názoru odvolacieho súdu ani v hmotnoprávných vzťahoch) a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva združenia na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2 ústavy v spojení s § 3 ods. 4 zák.č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 142 ods. 2 O.s.p., osobitne ku náhrade trov konania vzniknutých právnou pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z takéhoto výkladu ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľa odvolací súd je názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. §

142 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci, spočívajúce v zastúpení advokátom, boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom.

Aj v prípade zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom teda platí, že vedľajšiemu účastníkovi možno priznať iba náhradu účelne vynaložených trov, t.j. trov nevyhnutných pre účelné bránenie práva účastníka, na strane ktorého vystupuje (v prejednávanej veci žalovanej), a to s poukazom na ust. § 142 ods.1 O.s.p.

Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka) musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo, ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

Aj keď nemožno uprieť právo vedľajšieho účastníka dať sa zastúpiť advokátom v zmysle ust. čl. 47 Ústavy SR, nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak právny zástupca vedľajšieho účastníka nevykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. neposkytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností a pod. To platí aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, alebo skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, nakoľko sú významné na posúdenie veci samej.

V prejednávanej veci trovy vynaložené vedľajším účastníkom v súvislosti s poskytnutím právnych služieb právnym zástupcom sú účelné tak, ako bolo vyššie uvedené, preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v rozsahu úspechu žalovanej v konaní, t.j. v rozsahu 50 %.

Trovy vedľajšieho účastníka pozostávajú z trov právneho zastúpenia, a to z odmeny za 2 úkony právnej služby, t.j. príprava a prevzatie zastúpenia a vyjadrenie k žalobe vo výške 81,33 € za 1 úkon vychádzajúc z tarifnej hodnoty 1.990,13 € (§ 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v spojení s § 14 ods. 1 písm. a/ citovanej vyhlášky), z režijného paušálu vo výške 7,63 € za každý z úkonov a 20 % DPH, spolu 213,50 €.

Vzhľadom na skutočnosť, že vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov prvostupňového konania iba v rozsahu 50 %, odvolací súd v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil uznesenie v napadnutom výroku tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 106,75 € (50 % zo sumy 213,50 €) k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku v zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Účastníkmi odvolacieho konania boli len žalobca a vedľajší účastník, lebo o právach a povinnostiach žalovanej sa v odvolacom konaní vôbec nerozhodovalo. Predmetom odvolacieho konania boli iba trovy konania vedľajšieho účastníka.

V odvolacom konaní bol vedľajší účastník úspešný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca je preto povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby (odvolanie), t.j. odmena vo výške 8,30 € (1/2 z 16,60 €) podľa ust. § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b/ citovanej vyhlášky, pričom tarifnou hodnotou veci je výška trov prvostupňového konania žiadaná vedľajším účastníkom (106,75 €) a náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa ust. § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky vo výške 8,39 € a 20 % DPH, spolu trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní 20 € (8,30 + 8,39 + 20 % DPH).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.